

J.E.F

KABAM!

2^E & 3^E
KLEUTERKLAS
+ 1^E LEERJAAR

Nederland — 2020
Duur: 48 min. — NL gesproken
Regie: Elisabeth Hesemans

Doelgroep

2e & 3e kleuterklas, 1e leerjaar

J'E.F in de klas

J'E.F wil kinderen en jongeren filmwijs maken. We dagen je als leerkracht uit om het medium film breed in je lessenpakket te integreren. We reiken je tools aan om je leerlingen de film op een actieve, creatieve en kritische manier te laten beleven. Naast deze lesmap hebben we nog meer in huis. Je vindt het overzicht achteraan in deze lesmap.

Lesmap

In deze lesmap zoomen we in op de productie van de film, de thematiek en de verhaallijn, maar we geven ook interessante filmtechnische duiding. De lesmap wordt doorspekt met weetjes, vragen en methodieken.

Afspeellijst ▶

Bij *Kabam!* is een [uitgebreide afspeellijst](#) beschikbaar op YouTube met beelden van de making of, interview- en filmfragmenten. Je kan deze fragmenten inzetten als rode draad van de filmbespreking.

Pinterest

Neem er zeker ook het [prikbord op Pinterest](#) bij. Je vindt er tal van leuke, visuele en interessante beelden en elementen die je kan koppelen aan de bespreking.

Workshop bij de film

Wil je jouw klas diepgaand laten experimenteren met deze film? Boek dan een [filmworkshop van J'E.F.](#)

Net zoals de kinderen uit *Kabam!* pakken we tijdens deze workshop kinderangsten beet. Want wat gebeurt er als je bang bent? Dat verkennen we voor de camera. Daarna gebruiken we onze fantasie om die angstige emotie te overwinnen: we laten de knuffelboom praten, lettertjes dansen en we juichen in slow motion.

In deze workshops gaan de kleuters actief aan de slag met film en verschillende fijne apps gelinkt aan de serie *Kabam!*

Jouw mening telt

Laat ons weten wat je vindt van de inhoud van deze lesmap. Je kan [hier](#) een evaluatieformulier invullen.

De inhoud van deze lesmap is eigendom van J'E.F en mag enkel worden overgenomen en hergebruikt mits vermelding van J'E.F.

Filmfiche

Synopsis	3
Technische kaart	3
In de pers	3
Introfilm	3

Filmproductie

De makers	4
-----------	---

Inhoudelijke info

Angsten	5
Een wereld aan fantasie	7
Zelfvertrouwen	8
Vriendschap	9
Pesten	9

Filmtechnische info

Speciale effecten	10
Voice-over	10
Perspectief	11

Pinterest 12

Bibliografie 12

Het model filmwijsheid 13

Op zoek naar inspiratie? 13

Heb je een vraag of bedenking bij deze lesmap?
Stuur een mail naar jefindeklas@jeugdfilm.be

Synopsis

Iedereen is wel eens bang, toch? Met een bonkend hart en trillende benen? De kinderen uit de klas van meester Mo alvast wel. Voor de kapper bijvoorbeeld, of voor de zwemles, of om voor gek te staan in de klas. In deze zesdelige compilatie maken we kennis met een klas kleuters en hun grootste angsten. Elk personage is energiek en eigenwijs en heeft een eigen unieke angst. Maar we ontdekken vooral dat er met wat fantasie voor elke angst een speelse oplossing bestaat!

Kabam! werd op het Nederlandse Cinekid festival verkozen tot Beste Nederlandse Fictieserie van 2021. De maatschappelijke thematiek en de diverse casting zorgen voor een schijnbaar moeiteloze weerspiegeling van de leefwereld van kleuters en kinderen uit het eerste leerjaar.

Technische kaart

Een film van Elisabeth Hesemans
Nederland, 2020, 48 min., Nederlands gesproken

Scenario	Floor Paul & Lilian Sijbesma
Geluid	Sander den Broeder
Camer	Victor Horstink
Montage & Muziek	Boelie Vis
Sound Design	Marco Vermaas
Production Design	Femke Hoebe
Kostuumontwerp	Tina de Frétes
Producent	Marc Bary (IJswater Films)
Distributie	J'E.F

Kabam! is een serie. Deze compilatie bevat de volgende afleveringen: *Knuffelboom*, *Spijkerbroek*, *Spullenmonster*, *Voetbalketting*, *Zwemspelletje* en *Schoolreisje*.

In de pers

“De boodschap getuigt van invoelendheid van de makers voor kleine maatschappelijke thema’s die spelen in het leven van kinderen die net aan de basisschool beginnen. De aandacht voor de diverse personages, casting en talenten zónder dat dat gethematiseerd wordt maar gewoon de werkelijkheid is, onderstreept wat wij belangrijk vinden.”
- [Juryverslag Cinekid](#)

Introfilm

Bekijk zeker en vast [deze intro](#) voor je naar de film gaat. Dit filmpje wordt ook getoond in de cinema of het CC waar je de film met je klas gaat bekijken.

De makers

Floor Paul en Lilian Sijbesma zorgden samen voor het scenario van *Kabam!*. Behalve schrijfster van scenario's is Floor Paul ook kindercoach: op een hectische filmset geeft ze kinderen een veilig gevoel, rust en ruimte. Ze zorgt bijvoorbeeld voor voldoende pauzes waarin de kinderen vrij kunnen spelen, ze maakt tijd vrij voor een rustig gezelschapspelletje en zorgt dat ze niet achterop raken met hun schoolwerk.. Lilian Sijbesma werkte ondermeer mee aan *Dropje*, ook een geweldig leuke serie voor heel jonge kijkers.

“Je komt in je leven nu eenmaal in aanraking met ellende. Die vormt je vaak ook voor je verdere leven. Het is nuttig om te zien hoe een ander met een herkenbare beproeving omgaat. Hier kun je steun uit putten het kan je kracht geven of net dat extra zetje dat je zo hard nodig hebt.” – Floor Paul

Boelie Vis, de acteur die de vader speelt van Dorus in *Kabam!*, componeerde ook de muziek voor de serie, en won er een prestigieuze prijs mee. Dorus, die eigenlijk Boris heet, is ook in het echte leven zijn zoon.

Kabam! won ook heel wat prijzen op allerlei festivals. De belangrijkste prijs was toch wel de Cinekid Gouden Leeuw in 2021, waarmee de beste Nederlandse fictiereeks voor kinderen wordt bekroond.

Copyright: Wim Egas

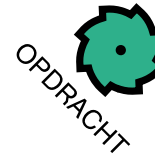
Angsten

Een denkbeeldig monster onder je bed of een bezoekje aan de tandarts of kapper: elk kind is wel eens bang. Wat voor de één heel gewoon lijkt, is voor een andere persoon soms een onmogelijke hindernis. Nu en dan bang zijn is niet stom of nutteloos; angst dient ook als een beschermingsmechanisme. Zo doe je niet zomaar dingen die je in gevaar kunnen brengen. Denk maar aan rondwandelen in het donker, buiten spelen tijdens een heftig onweer of in de buurt komen van gevaarlijke dieren.

 Op ons [Pinterest bord](#) hebben we een heleboel fijne prentenboeken rond angst verzameld om voor te lezen in de klas. Neem zeker eens een kijkje!

 [Herbekijk samen met de kinderen dit fragment.](#)

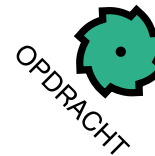

Monster spray

Maak samen met de kinderen een monster spray. Zorg voor lege sprayflacons en kleef ze vol met vrolijke, kleurrijke stickers. Werk af met glitter en vul de flesjes met 'bijzonder' water... water dat de monsters weg jaagt! Bedenk daarbij samen nog een wegjaag-lied, en de kinderen zijn klaar om hun kamer onder handen te nemen voor het slapengaan.

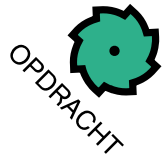
 [Herbekijk samen met de kinderen dit fragment.](#)

Wanneer je bang bent, kan het helpen om terug te keren naar een plek waar je je veilig voelt. Dat kan in het echt, maar ook in gedachten. Een plek die je rust brengt. Voor veel mensen, jong en oud, is dat in de natuur. Planten, bomen, zon, water en wind kunnen een kalmerend effect hebben. Het voelt niet voor niets goed om buiten op je blote voeten te wandelen. Als we terugkeren naar de natuur, komen we vaak ook thuis in onszelf.

Kalmeren

Breng een bezoekje aan park of bos en verzamel een grote berg bladeren, takken, schors en mos. Hoe voelt het voor de kinderen wanneer ze met hun handen over deze structuren gaan? Laat hen laarzen en sokken uitdoen en wandel samen verder op blote voeten door de aarde, bladeren of op een pad met veel mos. Sluit de ogen en luister naar de geluiden. Wat voelen de kinderen? Oefen yoga aan de hand van bouselementen: maak je lang en sterk als een boom, breng een zonnegroet, groei van klein zaadje naar het licht toe en laat de kinderen ontspannen.

OPDRACHT

Filosoferen met de klas

Laat de kinderen tekenen waar ze bang voor zijn, of vraag het hen tijdens een klasmoment en schrijf het neer op briefjes. Gebruik deze angsten als basis voor een filosofisch gesprek waarvoor je knus in een kring gaat zitten. Gebruik onderstaande vragen als leidraad.

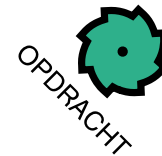
Alle informatie over filosoferen met kinderen vind je terug in [dit handige document](#), waarin we een boel interessante methodieken voor je hebben verzameld.

GESPREK

Vragen voor de leerlingen

- # Wat is jouw grote angst? Hoe komt het dat je hier bang voor bent? Hoe is deze angst ontstaan?
- # Hoe voelt het wanneer je bang bent?
- # In welke delen van je lichaam kan je het vooral voelen?
- # Durf je het aan iemand zeggen wanneer je bang bent? Aan wie?
- # Ken je iemand die voor hetzelfde bang is als jij?
- # Zou het leven leuker zijn als je deze angst niet had?
- # Wat helpt er om hier minder bang voor te zijn? Hoe kan je deze angst overwinnen?
- # Waar ben je nooit bang voor? Wat vind je dat je goed kan?

OPDRACHT

Angsten onder de loep

Organiseer samen met de kinderen een themaweek over dingen die hen bang maken. Elke dag kan een andere sinistere figuur de hoofdrol wegkopen: praat in de klas bijvoorbeeld op maandag over een spin, op dinsdag over de tandarts en op woensdag over bliksem. Ontleed elke angst: vaak zijn we bang voor iets omdat we het niet begrijpen. Breng eens een spin mee naar de klas. Hoe ziet ze eruit? Waar verstopt ze zich? Wat gebeurt er met mijn lichaam als ik ze zie? Zijn alle tandartsen eng? Misschien is zo'n tandartsstoel wel heel leuk? En onweer, hoe ontstaat dat? Wat kunnen we doen om ons weer veilig te voelen?

- ▶ Luister met de klas nog eens naar het Kabam! lied en probeer mee te zingen!

Kabam! lied

Probeer het *Kabam!* lied ook eens in de klas te zingen:

*Ben je wel eens bang, krijg je een raar gevoel van binnen
Je hart doet boem en je benen staan te trillen
Bang voor de hond, zwemmen door het gat
Stil zitten bij de kapper... Hoe doe je dat?*

Nou zo!

*Ik timmer, tover, drum en ga praten met de boom
Met een beetje fantasie, ja zo doe ik dat gewoon
Opeens is alles anders, ben ik helemaal niet bang
En durf ik echt alles! KABAM!*

Een wereld vol fantasie

Kinderen hebben een immense fantasie, zeker als het op angsten aankomt. Een minieme schaduw transformeert in gedachten al gauw tot een afgrijselijk monster. Ook tijdens rustige speelmomenten neemt de fantasie het al eens over, en bij het vinden van creatieve oplossingen komt die maar al te goed van pas.

- ▶ Herbekijk samen met de kinderen dit korte fragment. Wanneer Dorus rustig aan het timmeren is in de klas merken we plots dat zowel beeld als geluid veranderen. Dit kondigt de overgang van werkelijkheid naar fantasie aan.

Vragen voor de leerlingen

- # Wat verandert er allemaal in de fantasie van Dorus?
- # Hoe voelt Dorus zich wanneer hij aan het timmeren is?
- # Heb jij dat gevoel ook wel eens? Op welke momenten?

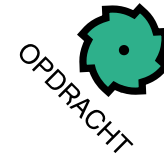

Zelfvertrouwen

Zelfvertrouwen mag niet worden onderschat; het is broodnodig wanneer we moeten presteren! Als je het gevoel hebt dat je iets kan en tegelijk gesteund wordt van buitenaf komt het meestal wel goed. Gelukkig kan je je zelfvertrouwen ook een duwtje in de rug geven, bijvoorbeeld met een geluksbrenger. Denk maar aan een kleine steen, bijzondere schelp of unieke halsketting.

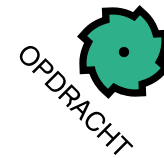

 Herbekijk samen met de kinderen [dit fragment](#).

Geluksketting

Verzamel verschillende restjes touw en ga met de kinderen op zoek in de natuur naar mogelijke geluksbrengers: schelpen met gaatjes in, noten, stenen of takjes. Maak ze vast aan een ketting en hang die om je hals. Of maak klassikaal een amulet of krachtstok. Deze kan telkens meegegeven worden met een leerling die extra kracht nodig heeft (bv. voetbalwedstrijd, tandartsbezoek, zieke oma,...). Op ons [Pinterest bord](#) vind je een heleboel inspiratie!

Leren lezen

Maak van de gelegenheid gebruik om de kinderen op een speelse manier een initiatie lezen te geven. Hiervoor kan je gebruikmaken van de gratis app Letters en klanken ([iOS](#) en [Android](#)). Oefen met lezen, plaats de juiste letters in het woord en klik de letters aan om de juiste uitspraak te horen. Zie je wel... niks om bang voor te zijn!

Vriendschap

Wanneer je het gevoel hebt om gesteund te worden, kan je vele angsten overwinnen. Beste vrienden die je helpen, voor je opkomen, je beschermen, troosten en aanmoedigen zijn goud waard. Door hen kunnen we de hele wereld aan!

 Herbekijk samen met de kinderen [dit fragment](#).

Aanmoedigen

Bouw een groot parcours in de turnzaal waarbij de klas moet klimmen, lopen en springen. Laat de kinderen één voor één aan de beurt, de anderen moedigen aan vanaf de zijlijn. *“Komaan! Je bent er bijna! Nog heel even! Je doet het super! Hup! Goed zo!”* Je kan vooraf ook borden maken met de namen van de kinderen op, leuke tekeningen of aanmoedigende woorden.

Pesten

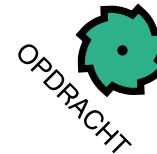
Wanneer een angst om de hoek gluurt, zijn pestkoppen nooit ver weg. Hoe ga je daarmee om wanneer het jou overkomt, of wanneer je het ziet gebeuren bij anderen?

 Herbekijk samen met de kinderen [dit fragment](#).

Vragen voor de leerlingen

- # Wat gebeurt er?
- # Hoe denk je dat Shirley zich voelt?
- # Hoe denk je dat de jongen op de trampoline zich voelt?
- # Wat voel jij als dit bij jou gebeurt?

Stop!

Leer de kinderen dat ze sterk in hun schoenen kunnen staan, op eender welk moment. Probeer het maar eens! Sta samen stevig op je voeten, maak je lang en sterk, net als echte ridders: benen wijd, knieën een beetje gebogen. Probeer elkaar zachtjes om te duwen. Plots merk je dat dit niet zo eenvoudig is, er is best veel kracht voor nodig als je stevig op je benen staat! Oefen daarnaast verschillende stopwoorden. Zeg ze ook eens op verschillende manieren: heel zacht, heel hoog of heel luid. Bespreek hoe elke “stop” aanvoelt en welk effect die kan hebben.

Speciale effecten

In *Kabam!* komen een heleboel speciale effecten voor. Zo groeit een houten hek uit tot een heus kasteel, zien we Alisa in een computergame zwemmen en transformeert de voetbal van Jairo tijdens zijn penalty in een rode, gloeiende superbal.

 [Herbekijk samen met de kinderen dit fragment.](#)

Een film maken

Experimenteer eens met de app [Movie Maker for Kids](#) (iOS en Android) waarin je decors, personages en muziek samen puzzelt tot een geheel eigen film. Als kers op de taart kan je uitvoerig speciale effecten uitproberen.

Voice-over

In het verhaal over Jairo en voetballen hoor je opeens een stem die uit het niets lijkt te komen. De persoon die bij de stem hoort, zien we niet. Dit noemen we een voice-over. De vertelstem kan van een van de personen in de film zelf zijn, maar dat is niet altijd het geval - soms is de vertelstem een personage op zich.

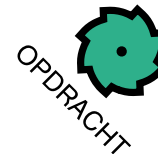
 [Herbekijk samen met de kinderen dit fragment.](#)

Vragen voor de leerlingen

- # Van wie is de stem volgens jou?
- # Wat zegt de stem allemaal?
- # Waar heb je al eens eerder zo'n stem gehoord?

Op de [website](#) van stemactrice Floor Paul, die mee de verhalen voor *Kabam!* bedacht, kan je een heleboel voorbeelden aanklikken van voice-overs.

Voice-over

Probeer zelf eens je stem over een filmpje heen te plaatsen met een app als [Voice Over Video](#) (iOS) of [VoiceOver](#) (Android). Of experimenteer met [MovieToons](#) (iOS), waarbij je op basis van iemands foto een cartoonfiguur kan maken. Je bouwt er aan een eigen decor en kan je stem als voice-over toevoegen.

Perspectief

▶ **Herbekijk samen met de leerlingen dit fragment.**

Wanneer Kiona haar toevlucht zoekt bij een boom, zien we de camera naar boven kijken, net alsof we door Kiona's ogen kijken. Kiona is klein en de boom is groot, dus de camera neemt een kikkerperspectief aan - naar boven kijkend, zoals een kikker die naar een mens kijkt. Wanneer de camera vanuit de lucht naar beneden filmt, heet dat een vogelperspectief - je begrijpt zelf wel waarom.

Op zoek naar perspectieven

Bespreek klassikaal wat perspectief eigenlijk is: de manier waarop je kijkt naar dingen, en wat je daardoor ziet. We gaan staan en kijken rond. Wat zien de kinderen? Wat gebeurt er wanneer je op een tafel klimt en naar beneden kijkt? En wat als je je heel klein maakt en naar boven kijkt? Bekijk verschillende foto's en bespreek telkens het gebruikte perspectief. Op ons [Pinterest bord](#) vind je een heleboel voorbeelden.

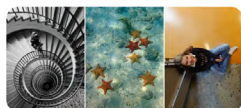
Tijdens het buitenspelen gaan de kinderen op zoek naar allerlei dingen die ze willen fotograferen. Een lieveheersbeestje, een bijzondere steen, een schommel of een boom, alles kan. Wandel met hen rond, één voor één mogen ze iets aanduiden wat hen fascineert. Bespreek hoe we kijken naar de dingen, vanuit welk perspectief, en vraag je af of we dat ook op een andere manier kunnen. Misschien kan je hen wel extra hoog tillen en kijken (fotograferen?) ze zelf vanuit vogelperspectief. Of kruip eens onder de schommel, zodat je die op een andere manier bekijkt dan we dat normaal doen. Kinderen vinden het heerlijk om spelenderwijs te ontdekken.

Pinterest

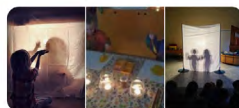
Laat je ook inspireren door het visuele [Pinterest-prikbord](#) van *Kabam!*. Je vindt er tips rond het uitwerken van creatieve opdrachten binnen een themaweek rond angst, een heleboel leuke ideeën rond het maken van geluksbrengers en enkele prachtige prentenboeken.

Perspectief
9 pins

Prentenboeken over...
7 pins

Angsten onder de loep
16 pins

Geluksketting
9 pins

Bibliografie

Duif, F. (2017, 15 juni). *Wat moet je doen als je kind bang is? 5 typische kinderangsten plus oplossingen*. Geraadpleegd op 20 september 2022 van <https://www.famme.nl/wat-moet-je-doen-als-je-kind-bang-is-5-typische-kinderangsten-plus-oplossingen/>

Frederix, S. (2016, 14 april). *Zo maak je kinderen weerbaar tegen pesten: 5 oefeningen*. Klasse. Geraadpleegd op 20 september 2022 van <https://www.klasse.be/40305/weerbaar-tegen-pesten-rots-en-water/>

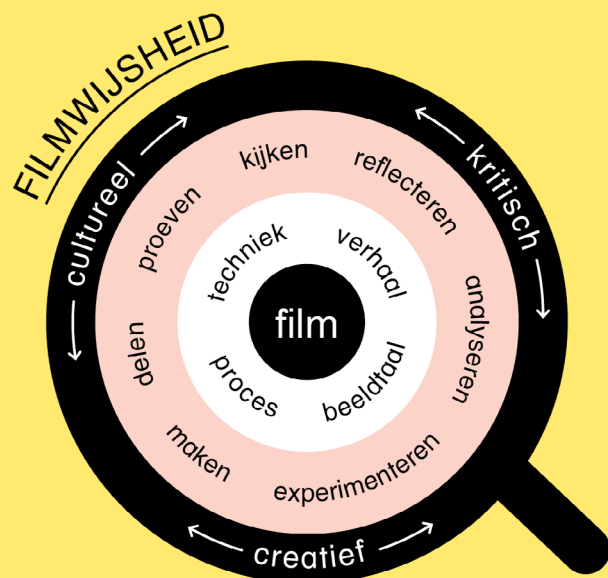
Groeimee. (z.d.). *Angst*. Geraadpleegd op 20 september 2022 van <https://www.groeimee.be/angst>

LessonUp. (z.d.). *Kabam!*. Geraadpleegd op 20 september 2022 van <https://www.lessonup.com/nl/channel/filmeducatie/lesson/754nKNHSTuJhjdre>

Het model filmwijsheid

Ons [model filmwijsheid](#) gaat dieper in op de creatieve, culturele en kritische doelstellingen die je kan stimuleren met audiovisuele media.

We ontwikkelden een eigen [methodiek](#) die zich focust op het leerproces en vertrekt vanuit de authentieke leeromgeving van de deelnemer en maker. De actieve betrokkenheid van de deelnemers en het plezier tijdens dit proces zijn voor ons cruciaal.

Op zoek naar inspiratie?

Filmwijze waaier

In onze [Filmwijze waaier](#) vind je verschillende opdrachten om je te verdiepen in alle aspecten van filmwijsheid. Zo willen we leerlingen aanmoedigen om via film hun vaardigheden te blijven ontwikkelen.

J'E.F makers

J'E.F inspireert en stimuleert kinderen en jongeren die zelf films willen maken en experimenteren met audiovisuele media. Op [JEFmakers.be](#) vind je allerlei handige tutorials, websites en apps om met film aan de slag te gaan.

Facebookgroep voor leerkrachten

Zit je met een filmwijze vraag? Stel ze in onze [Facebookgroep van 'J'E.F in de klas'](#). Onze community helpt je verder. Of heb je zelf een tip? We kijken er alvast naar uit.

Vorming of nascholing rond film

In onze vormingen delen we graag onze jarenlange expertise. Op een actieve manier leggen we onze inzichten voor aan leerkrachten en begeleiders. Je vindt ons aanbod op [onze website](#).